

NAORUŽANJE I OBUČENOST TERITORIJALNE ODBRANE

Ukazao bih samo na neka mišljenja za koja smatram da ukoliko bi se prihvatila ne bi mnogo koristila teritorijalnoj odbrani. Reč je o naoružanju i obuci u teritorijalnoj odbrani.

Sasvim je tačno da je operativna armija bolje naoružana od teritorijalne odbrane. Međutim, ako se ima u vidu da teritorijalna odbrana nikada i ne treba da bude naoružana kao JNA, onda se postavlja pitanje — čemu služi takvo upoređenje, pogotovo ako se ne daju i potrebna objašnjenja. U krajnjem slučaju, ako bismo, primera radi, uporedili savremeno naoružanu i opremljenu teritorijalnu odbranu sa savremeno naoružanom i opremljenom operativnom armijom, došli bismo do zaključka da, možda, operativnoj armiji više toga nedostaje da bi bila savremeno i moderno opremljena, nego teritorijalnoj odbrani. Mislim da takva upoređenja mnogo ne pokazuju, jer iz toga proizlazi da bi teritorijalna odbrana trebalo da se razvija u tom pravcu da bi dostigla nivo operativne armije.

Mogu se, na primer, čuti i mišljenja da naoružanje teritorijalne odbrane jedva zadovoljava i da joj zbog toga treba davati skromnije zadatke. To su, po mom mišljenju, suštinska pitanja u shvatanju nove koncepcije. Pre svega, teritorijalnoj odbrani *se ne daju zadaci prema njenom naoružanju, već snage teritorijalne odbrane naoružavamo prema zadacima* koji im se postavljaju. Teritorijalna odbrana ima određene i jasno definisane zadatke prema operacijskim planovima za sve periode i uslove rata, a njeno naoružanje podešava se prema tim zadacima. U vezi s tim u teritorijalnoj odbrani vrši se izvesna dogradnja organizacione strukture, stvaraju se rodovske jedinice koje se naoružavaju odgovarajućim borbenim sredstvima itd. Osnovno je da se kupuje oružje koje najbolje odgovara zadatku, zemljištu i drugim uslovima za dejstvo teritorijalne odbrane. Pored toga, materijalne mogućnosti društveno-političkih zajednica su okvir u kome se moraju kretati naši planovi o naoružanju i opremi teritorijalne odbrane.

Već sada u teritorijalnoj odbrani ima jedinica koje su iz naoružanja izbacile obične puške i opremaju se poluautomatskim i automatskim puškama. U nekim slučajevima čak se mora intervenisati i ukazivati na to da kupovina nekih oružja nije potrebna, itd. Prema tome, tendencija naoružanja jedinica teritorijalne odbrane je takva da će ono vrlo brzo odgovoriti optimalnim zahtevima.

Isto tako se mogu čuti i konstatacije da je obučenost teritorijalne odbrane, posebno kadra, slabija nego u operativnoj armiji, što, po nekim mišljenjima, ne treba čak ni dokazivati. Ako imamo u vidu rezervni kadar operativne armije i vojne obveznike teritorijalne odbrane, onda možemo zaključiti da je taj kadar u stvari isti. Starešinski kadar u teritorijalnoj odbrani je školovan u školama JNA; završio je iste akademije, škole i kurseve, a svi vojnici teritorijalne odbrane su odslužili vojni kadar i raspoređeni su u jedinice teritorijalne odbrane. Prema tome, takva konstatacija ne odgovara. Možda bi se čak moglo reći i suprotno, tj. da je starešinski i vojnički kadar teritorijalne odbrane više uključen u obuku nego rezervni kadar operativne armije, jer putem vežbi koje se izvode u teritorijalnoj odbrani njen kadar provede 30 do 60 časova godišnje na obuci. Kad god se organizuje neka vežba, pozovu se sve starešine jedinica teritorijalne odbrane. Prema tome, ne prođe ni godina dana, a da gotovo svaki starešina u jedinica teritorijalne odbrane nije pozvan bar jednom, a neko dođe i više puta na vežbu.

Društveno-političke zajednice izdvajaju znatna sredstva za obuku štabova narodne odbrane i jedinica teritorijalne odbrane. Ulažu se ozbiljni naponi da se starešine u teritorijalnoj odbrani upoznaju sa savremenim naoružanjem, opremom i svim onim što dolazi u JNA. Zbog toga se vojni obveznici često pozivaju. Organizuju se zajedničke vežbe i koristi se svaka prilika da se pokažu sva dostignuća obuke i borbene gotovosti naših oružanih snaga. Težište u obuci je usmereno na ono što je specifično za teritorijalnu odbranu.

Pukovnik
Radovan KROMPIĆ